

VERTROUWELIJK

INTERNATIONALE SAMENWERKING VAN LINKS-SOCIALISTISCHE
PARTIJEN IN WEST-EUROPA.

S a m e n v a t t i n g

In 1964 droeg de Algemene Vergadering van de Pacifistisch Socialistische Partij het partijbestuur op contacten te leggen met verwante groeperingen in het buitenland.

In overeenstemming daarmee nodigde het PSP-bestuur enige links-socialistische (ten dele pacifistisch gerichte) organisaties uit West-Europa uit, deel te nemen aan een bespreking op 9 mei in den Haag.

Beoogd werd te onderzoeken ten aanzien van welke punten en in hoeverre internationale samenwerking mogelijk zou zijn, eventueel door het vormen van een internationaal overleg-orgaan en het opstellen van een gemeenschappelijk program van actie.

Ter conferentie waren tien partijen uitgenodigd waarvan er vier vertegenwoordigers zonden.

Met twee andere zou nog in dezelfde maand beraadslaagd worden; sommige partijen volstonden met het zenden van schriftelijke adhaesiebetuigingen.

De definitieve vorm en de inhoud van de internationale samenwerking zullen pas na intern overleg in de verschillende partijen op een latere - door de P.S.P. voor te bereiden - conferentie worden vastgesteld. Besloten werd, nu reeds over te gaan tot de instelling van een coördinerend secretariaat, dat in Nederland zal zetelen.

VERTROUWELIJK

Internationale samenwerking van links-socialistische partijen in West-Europa.

Vorbereiding

Op uitnodiging van de Pacifistisch Socialistische Partij kwam op 9 mei jl. te den Haag een aantal vertegenwoordigers bijeen van links-socialistische groeperingen in West-Europa. Doel van deze samenspreking was de mogelijkheden te onderzoeken voor samenwerking in een internationaal overleg-orgaan en te komen tot de opstelling van een gemeenschappelijk actie-programma.

De PSP had dit initiatief genomen, omdat zich naar haar mening in de West-Europese landen een breuk in de socialistische beweging voltrekt.

De oude (vooroorlogse) strijdgeest is verdwenen, de arbeiderspartijen zijn verburgerlijkt. Voor een groot deel van de Europese arbeidersklasse bestaat er, naar het inzicht van de PSP, geen socialistische beweging meer. Als reactie op deze vervlakking ontstonden nieuwe, radicaal-socialistische partijen, die de oorspronkelijke plaats van de nu verburgerlijkte sociaal-democratie moeten overnemen.

De nodige aanhang hopen die nieuwe partijen vooral te vinden onder de ontevreden elementen in de bestaande sociaal-democratische partijen, maar ook in burgerlijk-progressieve en confessionele kringen. Hiervoor is volgens de PSP internationale samenwerking vereist.

Een door de Commissie Buitenlands Beleid der PSP opgestelde discussiegrondslag, die aan een tiental buitenlandse partijen werd toegezonden, bevatte o.a. de volgende voorstellen:

a. de vorming van een internationaal overleg-orgaan van links-socialistische partijen in West-Europa, waartoe bilaterale en multilaterale contacten dienstig worden geacht. Deze contacten dienen een continu karakter te hebben.

b. de opstelling van een gemeenschappelijk minimumprogram op basis van onderlinge overeenstemming. Dit collectieve program zou onder meer kunnen bevatten:

het streven naar een socialistische maatschappij zonder compromissen met het kapitalisme; arbeiderszelfbeheer in bedrijven; gemeenschapsbezit van de productiemiddelen; afwijzing van de NATO en de ABC-wapens; strijd tegen het militarisme; bevordering vreedzame coëxisten-

VERTROUWELIJK

tie op militair gebied door neutraliteit in de koude oorlog; bevordering van de wereldeenheden; zo mogelijk steun aan sociale en koloniale revoluties en andere bevrijdingsbewegingen in de z.g. "Derde Wereld".

Later kunnen daar eventueel nog meer punten aan worden toegevoegd.

In de discussie-grondslag werd opgemerkt, dat buiten de links-socialistische partijen zelf gelegen factoren - bv. meningsverschillen over landelijke en Europese problematiek - geen rem mogen zijn voor de gezamenlijke opbouw van een krachtige links-socialistische beweging in Europa.

De conferentie

Omdat het hier een kleine, besloten bijeenkomst betrof kon over het verloop van de besprekingen niet méér achterhaald worden dan uit diverse commentaren achteraf is gebleken.

Van de tien uitgenodigde partijen waren er vier vertegenwoordigd, terwijl in dezelfde maand nog twee personen (respectievelijk uit Denemarken en België) voor overleg naar Nederland zouden komen. Van vier andere partijen werden volgens een PSP-publicatie "positieve reacties" vernomen.

Op de conferentie bleek wel enig verschil van mening te bestaan over de Europese Economische Gemeenschap. De "outsiders" veroordeelden de EEG als een reactionair bloc, dat de opbouw van het socialisme in Europa in ernstige mate zou belemmeren. De partijen uit de leden-staten van de Euromarkt daarentegen zagen aan de EEG wel positieve kanten, al vonden ook zij, dat de invloed van de arbeidersbeweging daarin nog aanzienlijk zou moeten toenemen om een tegenwicht te vormen tegen de kapitalistische leiding. Het tot elkaar brengen van de verschillende vakbonden zou volgens deze groep een belangrijke stap in de goede richting zijn.

Mr. G. H. Slotemaker de Bruïne, 2e kamerlid van de PSP, wees er op, dat de communistische partijen ook tot de socialistische beweging horen en wierp de vraag op, waar de grens naar "links" getrokken moet worden. Een afgevaardigde van de Belgische Bond van Linkse Socialistten, Guy Desolre, stelde, dat de communisten niet "links" van de links-socialisten staan en dat zijn bond goede betrekkingen wil onderhouden met socialistische arbeidersstaten als Cuba en Joegoslavië, alsmede met landen in Oost-Europa.

Bundeling van krachten in een nieuwe (links-) socialistische Internationale- analoog aan de Tweede (sociaal-democratische) Internationale - werd van PSP-zijde thans niet opportuun geacht en vond bij de meeste buitenlandse deelnemers aan de 9 mei-bijeenkomst evenmin bijval, al wil men voor de toekomst wel naar een internationale organisatie blijven streven.

Later deelde de politiek secretaris der PSP, C. Hoek, op een vergadering van de PSP-Partijraad d.d. 15 mei jl. mede, dat op de internationale bijeenkomst over de grote lijnen overeenstemming was bereikt, doch dat over vele detailkwesties nog nader van gedachten gewisseld zal worden.

De secretaris-buitenland van de PSP, drs. C. le Pair, gaf na de conferentie desgevraagd aan een persverslaggever te kennen, dat de standpunten der verschillende deelnemende partijen verrassend dicht bij elkaar bleken te liggen en dat voorlopig een coördinerend secretariaat onder zijn leiding in Nederland was gevestigd. De PSP zal een volgende conferentie voorbereiden, waarop de nadere uitwerking zal plaats hebben van een internationaal overleg-orgaan.

Als gevolg van het overleg in den Haag kon het PSP-orgaan "Bevrijding" op 29 mei jl. mededelen, dat de door de Partijraad uitgegeven protest-verklaring tegen de jongste Chinese kernbomproef, waarin de partij zich keert tegen kernbomproeven in het algemeen en tegen de "ongezonde" NATO-politiek van isolering van China, eveneens zal worden gepubliceerd door een zestal verwante partijen in Engeland, Frankrijk en West-Duitsland. Een dergelijk gecoördineerd optreden is in de toekomst uiteraard wel vaker te verwachten.

Belangstelling van Joegoslavische diplomatieke vertegenwoordiging

Tijdens een receptie in mei jl. op een der Oost-Europese ambassades in den Haag verzocht een lid van de Joegoslavische Ambassade om informatie over het besprokene ter conferentie van links-socialistische partijen uit West-Europa.

Zijn belangstelling daarvoor zou gewekt zijn door een bericht van het Algemeen Nederlands Persbureau dienaangaande.

In de bijlage van dit rapport wordt een overzicht gegeven van de door de PSP voor het 9 mei-beraad aangezochte West-Europese partijen. Voorzover deze tot heden niet in de belangstellingssfeer van de BVD lagen, moet worden volstaan met het vermelden van de naam cq. initialen van de betreffende partij of groepering.

1 juli 1965

VERTROUWELIJK

Bijlage bij rapport over internationale samenwerking van links-socialistische partijen in West-Europa.

Vertegenwoordigd ter conferentie van 9 mei 1965 te den Haag:

*	<u>I</u> ndependent <u>L</u> abour <u>P</u> arty (Engeland)	Emrys Thomas Harry Mukkerjee Harry Hardcastle
	<u>S</u> ..... <u>F</u> .....(Noorwegen)	Byrge Furre
*	<u>V</u> ereinigung <u>U</u> nabhangige <u>S</u> ozialisten (W.Duitsland)	Albert Wilhelm Berg
	<u>B</u> ond v. <u>L</u> inkse <u>S</u> ocialisten (België)	Guy Desolre

Uitgenodigd waren voorts:

*	<u>F</u> ..... <u>P</u> .....(Engeland)	
*	<u>S</u> ..... <u>B</u> .....(W.Duitsland)	
+	<u>S</u> ..... <u>F</u> .....(Denemarken)	
*	<u>P</u> arti <u>S</u> ocialiste <u>U</u> nifi� (Frankrijk)	
	<u>L</u> abour <u>V</u> redesgenootschap (Engeland)	
	<u>P</u> artito <u>S</u> ocialista <u>I</u> taliana di <u>U</u> nita..... <u>P</u> roletaria (Italia)	
*	Zouden verklaring van de Partijraad PSP naar aanleiding van Chinese kernbomproef van 14 mei jl. eveneens in eigen land publiceren.	
+	De leider van de SF Denemarken, Axel Larsen, ex-voorzitter van de Deense Communistische Partij, zou in mei 1965 voor overleg in Nederland komen. Voor hetzelfde doel werd voorts verwacht de Belg Ernest Mandel, politiek secretaris van de BLS/UGS(Union de la Gauche Socialiste), vooraanstaand Trotskist.	

Opmerkingen met betrekking tot sommige der genoemde partijen:

De ILP (Engeland) is een kleine reeds voor de Tweede Wereldoorlog bestaande pacifistische partij met weinig arbeidersinvloed. De structuur van dit partijtje is te vergelijken met die van de PSP.

De VUS (W.Duitsland) is een uit de SPD getreden groepering, waarvan diverse leden tevens deel uitmaken van de Deutsche Friedens Union. Beide groepen zijn communistische hulporganisaties; de VUS kan geacht worden gedirigeerd te worden door de Oost-Duitse Sozialistische Einheitspartei Deutschlands.

VERTROUWELIJK

VERTROUWELIJK

De SF Denemarken is een splinterpartij van de Communistische Partij in dat land met tendentie naar de sociaal-democratische opvattingen. Is sterk pacifistisch getint. Bezet circa 10 tot 12 zetels in Deense parlement (totaal 175 zetels).

De PSU (Frankrijk) is een niet in het parlement vertegenwoordigde kleine partij met leden van diverse politieke schakering, waaronder ex-socialisten en ex-communisten. Weinig pacifistische inslag.

De PSIUP (Italië) bestaat uit aanhangers van de voormalige linkervleugel van de Nenni-partij met sterk pro-Chinese invloeden.

Zij is niet pacifistisch. De invloed in het parlement bedraagt 5 à 6% der stemmen.

De BLS/UGS is een bond, ontstaan uit een recent conflict van de leiding der Belgisch Socialistische Partij met de uiterste linkervleugel van deze partij. Zij bergt verscheidene Trotskisten in haar leiding.

De SF Noorwegen is een met 2 zetels in het 150 leden tellende Noorse parlement vertegenwoordigde links-socialistische stroming.

VERTROUWELIJK